

har høyt tempo og god fremdrift. Plottet er intelligent og gir leseren forskriftsmessig minst to mulige mordere blant et tross alt begrenset persongalleri. Men mot slutten går det slik det ofte går i kriminalromaner. Detaljene blir litt for mange, sammentreffene litt for påfallende og historien litt for komplisert. Til sist kommer det hele likevel i mål på en anstendig måte, og slik sett får både person- og miljøskildringen og selve krimgåten beståttkarakter og mer enn det.

Skyggemannen er som debutroman, et stykke hederlig håndverk. Det mest løfterike er kanskje at den begrensede norske medisinske krimtradisjon har fått et etterlengtet tilskudd. Håpet må være at både Orla Os og miljøet rundt henne kan utvikles videre i nye fortellinger. Vi venter på en rask oppfølger!

Magne Nylenna

Helsebiblioteket
og
Institutt for samfunnsmedisin
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Tørt og tekkelig om underliv

Trine Mikkelsen, Helene Uri, Kristine Aasbø

Hårfint

152 s, ill. Oslo: N.W. Damm & Sønn, 2005.
Pris NOK 249
ISBN 82-04-11587-3

I innledningen skriver Helene Uri underholdende om de mange betegnelser som finnes på kvinnens underliv – «mus», «dåse», «pølsebu», det mer poetiske «skatt-

kisten», det gamle norske ordet «fytte», det færøyske «frikadelle». Vaskeseddelen lover oss en utfordrende og eggende vandring i skrift og bilder som hyller kvinnen.

Fotografiene er tatt av Trine Mikkelsen, og er alle skåret over samme lest: En stor hvit flate med en Y, så sterkt lyssatt at man må se godt etter for å skjønne at det er bilde av en kvinne. En *del* av en kvinne, rettere sagt. Beinnet på y-en er mellomrommet mellom kvinnens lår, og armene den lille folden som dannes på hver side av venusberget når man står med lårene presset sammen. Den en gang behårede trekanten er barbert, frisert, farget og dandert, og er blitt til en blå stripe, et svart kors, en gul flette, en lilla busk som minner om røsslyng, et lite juletre, en prinsessekrone ... Fotografen har samarbeidet med en kreativ frisør, får vi vite.

Kvinnene på bildene, bortsett fra hårpynten, er til forveksling like. De er flate og hvite, de har lårene dydig presset sammen, og viser bare frem dusken, ev. juletreet/

korset/røsslyngen. På noen få kan man ane begynnelsen av kløften mellom de store kjønnsleppene. På noen kan man se at håret faktisk likner litt på kjønns hår, men det har aldri sin egen farge, og er alltid klippet pent i form.

Bildene er pene, bevares. «Frisyrene» er morsomme, skjønt få av dem kan egne seg til annet enn å fotograferes i. Men er dette en bok om kvinners underliv? Jeg finner 50 kvinner som er stilt opp, frisert til det ugjenkjennelige, og lyssatt slik at ingen kan tenke på varm hud og fuktige fristelser.

Hvert bilde ledsages av tekst – dikt, prosa eller sitater – som i varierende grad passer til bildene. Noen er spesialskrevet for anledningen, de fleste er lånt fra andre kilder. Tekstene er stort sett gode, fra dyktige og etablerte forfattere, og spenner over mange tider og sjangre; Anais Nin, Ivar Aasen, Frank Zappa, Rolf Jacobsen, Simone de Beauvoir – for å nevne noen. Men gode tekster finner man mange steder, og denne samlingen er ikke interessant nok til å rettferdiggjøre boken.

Dette er det man kaller en «coffee table book»: En tekkelig og litt vovet bok som pene mennesker kan ha liggende på ett av sine overflødige bord. Og boken er nettopp det: Overflødig.

Pernille Nylehn

Hjelmeland legekonsult
Hjelmeland

Tango – en flørt med erotikk

David Turner

A passion for tango

225 s, ill. Dingley: Dingley Press, 2004.
Pris GBP 13
ISBN 0-9547083-0-X

«Argentine tango is absorbing, addictive and a unique way of dancing. I love it!» skriver David Turner i introduksjonen. Så begeistret avhengig ble han at han sluttet i sitt virke som allmennlege på den engelske landsbygda og viet seg helt til sin

store lidenskap. Det økende byråkratiet skulle visst også ha vært en faktor som påvirket ham. Han likte bedre å danse enn å fylle ut skjemaer.

Turner startet med å ta tangotimer, og etter tangotimene gjorde han notater. Han skrev ned tips for bestemte utfordringer, refleksjoner om tangoundervisningen og om hva som karakteriserer den gode undervisningen. Disse notatene danner grunnlaget for boken. Her prøver Turner å overføre tips og ideer til tangodansende, i tråd

med det han etter hvert kom til å anse som den beste pedagogikken.

Turner mener at innøving av trinnsekvenser er uheldig, fordi argentinsk tango først og fremst er improvisasjon. Tango dreier seg om der og da å utvikle samspill mellom et par og musikken. Det er kommunikasjonen mellom de dansende som er det sentrale, og da kan ferdige trinnsekvenser stå i veien. Likevel gir han flere konkrete tips, slik som i kapitlet om å vende, eller å dreie rundt sin egen akse. Han beskriver vanlige feil med utgangspunkt i hvordan han selv har strevd. Det er sju sider bare om dreining. I all ferdighetstrening er slike konkrete tips til hjelp, og ofte kommer de beste rådene fra dem som selv har strevd med å få noe til. Turner sier at han ønsker å være som en bror som er kommet et par år lenger på skolen, men som samtidig absolutt tilhører samme gruppe.

Er tipsene gode? Det er vanskelig å svare entydig. Et råd som for en blir et avgjørende skift, kan for en annen være intetsigende. Boken er så full av råd at det kan være noe å hente for mange. Jeg synes at det detaljerte og konkrete grepet Turner har valgt, er nyttig og liker hans skepsis til å legge stor vekt på de mer prangende elementene i tango, som kan gi et utidig preg av show-off. Poenget er å øve opp evnen til å kommunisere gjennom dansen, ikke å ta seg flott ut. Boken er ikke skrevet for den som aldri har vært borte i tango. En rekke begreper brukes tidlig i boken uten forklaring, som gancho eller sacada. Den forutsetter imidlertid ikke at leseren er en avansert danser.

Tango er for mange tett forbundet med sensualitet og erotikk, ettersom den har sin opprinnelse i miljøer rundt bordellene i Buenos Aires på begynnelsen av 1900-tallet. I Vest-Europa synes særlig middelaldrende å trekkes mot tangoen, de som Turner omtaler som «past the first blush». Slik sett kan tangoen få et preg av å være en flørt med erotikken. Tonen i denne boken er et eksempel på dette.

Berit Bringedal

Legeforeningens forskningsinstitutt